

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

**PRAVILNIK
O NAUČNIM I UMJETNIČKIM OBLASTIMA, POLJIMA I UŽIM
OBLASTIMA**

Banja Luka, mart 2009.

Na osnovu člana 92. tačka 9., a u vezi sa članom 82. tačka 5. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti-prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 112/07 Prečišćeni tekst), člana 82.stav 2. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske" broj 112/07), a na prijedlog Republičkog savjeta za nauku, ministar nauke i tehnologije d o n o s i

**PRAVILNIK
O NAUČNIM I UMJETNIČKIM OBLASTIMA, POLJIMA I UŽIM
OBLASTIMA**

Član 1.

- (1) Pravilnikom o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim oblastima (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuju se:
 - a) naučne oblasti, polja i uže oblasti, sa pripadajućim klasifikacijskim oznakama,
 - b) interdisciplinarna naučna oblast.
- (2) Nazivi naučnih oblasti su usklađeni sa dokumentom „Revidirana klasifikacija oblasti nauke i tehnologije u priručniku Fraskati", koji je osnova za praćenje statističkih indikatora u Evropskoj uniji.
- (3) Ovim Pravilnikom postiže se minimum nivoa uporedivosti podataka o istraživanjima i razvoju (oblastima nauke i tehnologije) na međunarodnom nivou.

Član 2.

- (1) Naučne oblasti su:
 - a) Prirodne nauke,
 - b) Inženjerstvo i tehnologija,
 - v) Medicinske i zdravstvene nauke,
 - g) Poljoprivredne nauke,
 - d) Društvene nauke i
 - đ) Humanističke nauke.
- (2) Umjetnost je definisana unutar oblasti humanističkih nauka.
- (3) Oblasti i polja su potpuno usklađeni sa prvim i drugim nivoom klasifikacije, a uže oblasti su maksimalno usklađene sa trećim nivoom klasifikacije, datim u dokumentu iz stava 2. člana 1. ovog Pravilnika.
- (4) Utvrđena nomenklatura može se i dalje proširivati, odnosno može imati i niže nivoe klasifikacije užih naučnih oblasti, zavisno od potreba.

Član 3.

Nomenklatura polja i užih naučnih oblasti unutar naučnih oblasti nalazi se u Prilogu broj 1. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 4.

- (1) Vodeći računa o stalnom razvoju i policentričnom sistemu naučne djelatnosti, visokog obrazovanja i tehnologije, uspostavljanjem interdisciplinarne naučne oblasti omogućava se saradnja naučnika i naučnoistraživačkih institucija iz više različitih naučnih oblasti u ostvarivanju većeg broja problemski povezanih naučnih projekata.
- (2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, ovu oblast moguće je utvrditi samo načelno, kao naučnu oblast različitih oblasti, polja i užih oblasti nauke i tehnologije.
- (3) Polja unutar interdisciplinarne oblasti uspostavljaju se u svakom pojedinačnom slučaju.
- (4) Zainteresovani subjekti za uspostavljanje polja unutar interdisciplinarne oblasti dostavljaju obrazložen zahtjev Republičkom savjetu za nauku.

Član 5.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim oblastima („Službeni glasnik Republike Srpske", broj 58/07)

Član 6.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj:

Datum: . mart.2009. godine

MINISTAR
Bakir dr Ajanović

Nomenklatura polja i užih oblasti unutar naučnih oblasti**Naučna oblast**

1. Prirodne nauke

1.1 Matematika	1.1.1 Matematička analiza i primjene; 1.1.2 Algebra i geometrija; 1.2.3. Statistika i vjerovatnoća;*
1.2 Računarske i informacione nauke	1.2.1 Računarske nauke; 1.2.2 Informacione nauke i bioinformatika (samo razvoj softvera, razvoj hardvera je pod 2.2., društveni aspekti su pod 5.8.);
1.3 Fizičke nauke	1.3.1 Atomska, molekularna i hemijska fizika (fizika atoma i molekula uključujući sudare, interakcija sa radijacijom; magnetne rezonance; Mesbauerov efekat); 1.3.2 Fizika kondenzovane materije (uključujući fiziku čvrstog tijela, superprovodnost); 1.3.3 Fizika čestica i polja; 1.3.4 Nuklearna fizika; 1.3.5 Fizika fluida i plazme (uključujući fiziku površina); 1.3.6 Optika (uključujući lasersku optiku i kvantnu optiku); 1.3.7 Akustika; 1.3.8 Astronomija (uključujući astrofiziku i nauku o svemiru);
1.4 Hemijske nauke	1.4.1 Organska hemija; 1.4.2 Neorganska i nuklearna hemija; 1.4.3 Fizička hemija, nauka o polimerima, elektrohemija (suve ćelije, baterije, gorive ćelije, korozija metala, elektroliza); 1.4.4 Koloidna hemija; 1.4.5 Analitička hemija;
1.5 Nauka o Zemlji i povezane nauke o životnoj sredini	1.5.1 Nauke o Zemlji - geonauke, multidisciplinarno; 1.5.2 Mineralogija; 1.5.3 Geohemija i geo fizika; 1.5.4 Fizička geografija; 1.5.5 Geologija; 1.5.6 Vulkanologija; 1.5.7 Nauke o životnoj sredini (društveni aspekti su pod 5.7.); 1.5.8 Meteorologija i nauke o atmosferi; 1.5.9 Klimatska istraživanja; 1.5.10 Okeanografija, hidrologija, vodni resursi;
1.6 Biološke nauke	1.6.1. Biologija ćelije, Mikrobiologija; 1.6.2 Biljne nauke, botanika; 1.6.3 Fiziologija biljaka; 1.6.4 Zoologija; 1.6.5 Fiziologija životinja; 1.6.6 Biohemija i molekularna biologija; 1.6.7 Biologija mora, slatkih voda, limnologija; 1.6.8 Genetika i nasljeđivanje, (medicinska genetika je pod 3.); 1.6.9. Reproductivna biologija (medicinski aspekti su pod 3.); 1.6.10. Biologija razvića; 1.6.11 Ekologija, zaštita biodiverziteta; 1.6.12 Evolucionarna biologija; 1.6.13. Druge biološke discipline;
1.7 Ostale prirodne nauke	1.7.1 Biofizika; 1.7.2 Paleontologija

* Samo istraživanja statističkih metodologija, ali ne i istraživanja primjenjene statistike koja se klasifikuje pod odgovarajuće polje primjene (npr. ekonomija, sociologija, poljoprivreda, itd.)

2. Inženjerstvo i tehnologija	2.1 Građevinarstvo i arhitektura	2.1.1 Građevinarstvo 2.1.2 Arhitektura 2.1.3 Izgradnja, komunalno i strukturno inženjerstvo; 2.1.4 Urbanizam;

2.1.5 Транспортно

2.2 Електротехника, електроника и информационо инжењерство	2.2.1 Општа електротехника 2.2.2 Електроенергетика 2.2.3 Електроника и електронски системи 2.2.4 Телекомуникације 2.2.5 Аутоматика и роботика 2.2.6 Рачунарски хардвер и системи
2.3 Машинско инжењерство	2.3.1 Машинство; 2.3.2 Примјењена механика; 2.3.3 Термодинамика; 2.3.4 Аеронаутика; 2.3.5 Машинске конструкције; 2.3.5 Мотори и моторна возила; 2.3.6 Хидротермика и термоенергетика; 2.3.7 Машинска технологија обраде дрвета; 2.3.8 Бродоградња;
2.4 Хемијско инжењерство	2.4.1 Хемијске технологије; 2.4.2 Процесно инжењерство;
2.5 Материјали	2.5.1 Метали; 2.5.2 Неметали; 2.5.4 Композитни материјали; 2.5.5 Папир и дрво; 2.5.6 Текстили; 2.5.7 Синтетички пигменти, боје; 2.5.8 Полимерни материјали (наноматеријали су под 2.10; биоматеријали су под 2.9);
2.6 Медицинско инжењерство	2.6.1 Медицинско инжењерство 2.6.2 Медицинска лабораторијска технологија - укључујући лабораторијске анализе узорака и дијагностичке технологије (биоматеријали су под 2.9.);
2.7 Инжењерство животне средине	2.7.1 Рударство и геолошко инжењерство, геотехника; 2.7.2 Нафтно инжењерство (гориво, уља); 2.7.3 Енергија и горива; 2.7.4 Обрада руда и минерала; 2.7.5 Инжењерство мора и океана;
2.8 Биотехнологија животне средине	2.8.1 Биотехнологија животне средине; 2.8.2 Биоремедијација, дијагностичке биотехнологије (ДНК чипови и уређаји за биосензоринг) у управљању животном средином; 2.8.3 Етички аспекти биотехнологије животне средине;
2.9 Индустијска биотехнологија	2.9.1 Индустијска биотехнологија; 2.9.2 Биопроцесне технологије, биокатализе, ферментација; 2.9.3 Биопроизводи, биоматеријали, биопластика, биогорива, био-изведени нови материјали;
2.10 Нанотехнологија	2.10.1 Наноматеријали (биоматеријали су под 2,9.); 2.10.2 Нанопроцеси;
2.11 .Остала инжењерства и технологије	2.11.1 Храна и пиће; 2.11.2 Намјенско инжењерство; 2.11.3 Текстилно инжењерство; 2.11.4 Графичке технологије; 2.11.5 Друга инжењерства и технологије;
3.1 Основна медицина	3.1.1 Анатомија и морфологија (укључујући хистологију и ембриологију) (биљне науке су под 1.6.); 3.1.2 Хумана генетика; 3.1.3 Имунологија; 3.1.4 Неурологија (укључујући психофизиологију); 3.1.5 Фармакологија и фармација; 3.1.6 Медицинска хемија; 3.1.7 Токсикологија; 3.1.8 Физиологија (укључујући цитологију); 3.1.9 Патологија;
3.2 Клиничка медицина	3.2.1 Андрологија; 3.2.2 Гинекологија и акушерство; 3.2.3 Педијатрија; 3.2.4 Кардиолошки и кардиоваскуларни системи;

3. Медицинске и здравствене науке

		3.2.5 Periferne vaskularne bolesti; 3.2.6 Hematologija; 3.2.7 Respiratorni sistemi; 3.2.8 Medicina njege i hitna medicina; 3.2.9 Anesteziologija; 3.2.10 Ortopedija; 3.2.11 Hirurgija; 3.2.12 Radiologija; nuklearna medicina i medicinsko slikanje, 3.2.13 Transplantacija, 3.2.14 Stomatologija; oralna hirurgija i medicina; 3.2.15 Dermatologija i venerične bolesti, 3.2.16 Alergologija; 3.2.17 Reumatologija; 3.2.18 Endokrinologija i metabolizam (uključujući dijabetes; hormone); 3.2.19 Gastroenterologija i hepatologija; 3.2.20 Urologija i nefrologija, 3.2.21 Onkologija; 3.2.22 Oftalmologija; 3.2.23 Otorinolaringologija; 3.2.24 Psihijatrija; 3.2.25 Klinička neurologija; 3.2.26 Gerijatrija i gerontologija; 3.2.27 Interna medicina; 3.2.28. Porodična medicina 3.2.29 Klinička farmakologija; 3.2.30 Klinička mikrobiologija; 3.2.31 Integrativna i komplementarna medicina (alternativni sistemi prakse); 3.2.32 Drugi klinički medicinski predmeti,
	3.3 Zdravstvene nauke	3.3.1 Nauke o zdravstvenoj njezi i usluge (uključujući bolničku administraciju, finansiranje zdravstvene njege; 3.3.2 Politika zdravlja i usluga; 3.3.3 Sestrinstvo 3.3.4 Ishrana; Dijetetika; 3.3.5 Javno zdravlje i zdravlje životne sredine; 3.3.6 Tropska medicina; 3.3.7 Parazitologija; 3.3.8 Infektivne bolesti, 3.3.9 Epidemiologija; 3.3.10 Medicina rada; 3.3.11 Sportske i rehabilitacione nauke, 3.3.12 Društvene bio-medicinske nauke (uključujući planiranje porodice, seksualno zdravlje, psiho-onkologija, političke i društvene efekte biomedicinskih istraživanja); 3.3.13 Medicinska etika, zloupotreba supstanci;
	3.4 Medicinska biotehnologija	3.4.1 Biotehnologija povezana sa zdravljem; 3.4.2 Tehnologija manipulacije ćelijama, tkivima, organima ili cijelog organizma (potpomognuta reprodukcija); 3.4.3 Tehnologija identifikacije funkcionisanja DNK, proteina i enzima i kako oni utiču na napad bolesti i očuvanje zdravlja (dijagnostika zasnovana na genima i terapijske intervencije - farmakogenomika, terapija zasnovana na genima); 3.4.5 Biomaterijali koji se odnose na medicinske implantate, uređaje, senzore; 3.4.6 Etika medicinske biotehnologije;
	3.5 Ostale medicinske nauke	3.5.1 Forenzika 3.5.2. Sudska medicina 3.5.3 Druge medicinske nauke
4. Poljoprivredne nauke	4.1 Poljoprivredne biljne nauke, šumarstvo i ribarstvo	4.1.1 Ratarstvo (njivske kulture - žitarice, krmne biljke, pašnjaci, industrijske biljke); 4.1.2 Hortikultura (voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo, povrtarstvo, ljekovito i

	aromatično bilje, ukrasne biljke i uređenje okoline); 4.1.3 Šumarstvo; 4.1.3 Ribarstvo; 4.1.4 Nauka o zemljištu; 4.1.5 Oplemenjivanje biljaka; 4.1.6 Zaštita zdravlja biljaka;
4.2 Nauka o životinjama i mlijeku	4.2.1 Stočarstvo (životinjska biotehnologija je pod 4.4.); 4.2.2 Mljekarstvo; 4.2.3 Pčelarstvo; 4.2.4 Uzgoj kućnih ljubimaca;
4.3 Veterinarska nauka	4.3.1 Anatomija i fiziologija životinja; 4.3.2 Reprodukcijska i sterilitet životinja; 4.3.3 Zdravstvena zaštita životinja; 4.3.4 Epizootiologija i patologija; 4.3.5 Zoohigijena i uzgojne bolesti; 4.3.6 Bezbjednost hrane životinjskog porijekla;
4.4 Poljoprivredna biotehnologija	4.4.1 Poljoprivredna biotehnologija i biotehnologija hrane; 4.4.2 Tehnologije genetičkih modifikacija (kloniranje životinja, GM usjevi; selekcija uz pomoć markera; dijagnostičke tehnologije proizvodnje stočne hrane od biomase (DNK sekvence i uređaji za bioopažanje i rano/precizno utvrđivanje bolesti); bio-farme; 4.4.5 Etika poljoprivredne biotehnologije;
4.5 Ostale poljoprivredne nauke	4.5.1 Ekonomika poljoprivrede; 4.5.2 Ruralni razvoj; 4.5.3 Biometrija; 4.5.4 Očuvanje genetičkih resursa;
5.1. Psihologija	5.1.1 Opšta psihologija 5.1.2 Biološka i fiziološka psihologija 5.1.3 Razvojna psihologija 5.1.4 Socijalna psihologija 5.1.5 Klinička psihologija 5.1.6 Posebne psihologije
5.2. Ekonomija i poslovanje	5.2.1 Aktuarstvo 5.2.2 Ekonometrija 5.2.3 Ekonomsko planiranje i razvoj 5.2.4 Ekonomska politika 5.2.5 Fiskalna ekonomija 5.2.6 Marketing 5.2.7 Međunarodna ekonomija 5.2.8 Monetarna ekonomija 5.2.9 Operaciona istraživanja 5.2.10 Poslovne finansije 5.2.11 Preduzetnička ekonomija 5.2.12 Računovodstvo i revizija 5.2.13 Teorijska ekonomija 5.2.14 Statistička analiza 5.2.15 Trgovina, turizam i hotelijerstvo 5.2.16 Logistika 5.2.17 Menadžment
5.3. Pedagoške nauke	5.3.1 Opšta pedagogija 5.3.2 Didaktika 5.3.3 Andragogija 5.3.4 Defektologija 5.3.5 Metodika vaspitno-obrazovnog rada 5.3.6 Primjenjena pedagogija 5.3.7 Metodika vaspitno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama 5.3.8 Uže stručne pedagoške discipline 5.3.9 Interdisciplinarne i socijalno-pedagoške discipline
5.4. Sociologija	5.4.1 Teorijska sociologija 5.4.2 Metodologija socijalnih istraživanja 5.4.3 Sociologija morala 5.4.4 Sociologija kulture 5.4.5 Sociologija politike 5.4.6 Sociologija prava

	5.4.7 Sociologija rada 5.4.8 Socijalni rad (jednakost polova, porodica, socijalna pitanja) 5.4.9 Posebne sociologije 5.4.10 Antropologija i etnologija 5.4.11 Međudisciplinarnе sociološke nauke
6. Хуманистичке науке	
5.5 Pravo	5.5.1 Autorsko pravo i pravo industrijske svojine 5.5.2 Finansijsko pravo 5.5.3 Gradansko pravo 5.5.4 Rimsko pravo i istorija države i prava 5.5.5 Krivično pravo i krivično procesno pravo 5.5.6 Međunarodno pravo 5.5.7 Metodologija prava 5.5.8 Poslovno pravo i pravo društava 5.5.9 Radno i socijalno pravo 5.5.10 Teorija države i prava 5.5.11 Upravno pravo i uprava 5.5.12 Ustavno pravo
5.6 Političke nauke	5.6.1 Komparativna politika 5.6.2 Međunarodni odnosi i nacionalna bezbjednost 5.6.3 Politička teorija (istorija političkih ideja) 5.6.4 Spoljna i unutrašnja politika

	5.6.5 Javne službe i administracija 5.6.6 Teorija organizacije
5.7 Društvena i ekonomska geografija	5.7.1 Društveni aspekti nauke o životnoj sredini; 5.7.2 Društvena geografija 5.7.3 Ekonomska i kulturna geografija 5.7.4 Geografija naselja 5.7.5 Politička geografija 5.7.6 Turistička geografija 5.7.7. Istorijska geografija 5.7.8 Regionalna geografija 5.7.9 Urbane studije (Planiranje i razvoj); 5.7.10 Planiranje transporta i društveni aspekti transposrta (transportna infrastruktura je pod 2.1);
5.8 Mediji i komunikacije	5.8.1 Novinarstvo; 5.8.2 Informacione nauke (društveni aspekti); 5.8.3 Bibliotekarstvo; 5.8.4 Mediji i socio-kulturološke komunikacije; 5.8.5 Odnosi sa javnošću; 5.8.6 Oglašavanje; 5.8.7 Arhivistika i dokumentalistika; 5.8.8 Javni mediji; 5.8.9 Leksikografija i enciklopedistika;
5.9 Ostale društvene nauke	5.9.1 Međudisciplinarnе društvene nauke; 5.9.2 Ostale društvene nauke; 5.9.3. Demografija;
6.1 Istorija i arheologija (istorija nauke i tehnologije je pod 6.3, istorija specifičnih nauka je u odgovarajućem polju);	6.1.1 Istorija starog vijeka 6.1.2 Istorija srednjeg vijeka 6.1.3 Istorija novog vijeka 6.1.4 Istorija savremenog doba 6.1.5 Arheologija (praistorijska, antička, srednjovjekovna);
6.2 Jezici i književnost	6.2.1 Opšte studije j ezika; 6.2.2 Specifični jezici; 6.2.3 Opšte studije književnosti; 6.2.4 Teorija književnosti; 6.2.5 Specifične književnosti; 6.2.6. Lingvistika;
6.3 Filozofija, etika i religija	6.3.8 Demokratija; 6.3.9 Filozofija religije, teologija i religiozne studije; 6.3.11 Ostale filozofske studije;
6.4 Umjetnost (umjetnost, istorija umjetnosti, umjetnost izvođenja, muzika)	6.4.1 Umjetnost (stvaralaštvo - svi oblici stvaralaštva); 6.4.2 Istorija umjetnosti; 6.4.3 Dizajn u arhitekturi; 6.4.4 Studije izvođenja umjetničkih d^ela(muzikologija, teatrologija, dramaturgija); 6.4.5 Studije folkloru; 6.4.6 Studije filma, radija i televizije;
6.5 Ostale humanističke nauke	